

Nordisk Pendlingskart

Delrapport 3 - Danmark og Norge

Nordisk Pendlingskart Delrapport 3 - Danmark og Norge

TemaNord 2004:562

© Nordisk Ministerråd, København 2004

ISBN 92-893-1093-6

ISSN 0908-6692

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Telefax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Telefon (+45) 3396 0400
Telefax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Regionalpolitisk samarbete i Norden

Det nordiska regionalpolitiska samarbetet syftar att genom både myndighetssamarbetet på centralt nivå och lokalt och regional initierat samarbete mellan regionerna främja en balanserad regional utveckling i Norden såväl inom de olika länderna som över nationsgränserna.

Nordisk Ministerråd

blev oprettet i 1971 som samarbejdsorgan mellem de nordiske landes regeringer. Ministerrådet fremlægger forslag til Nordisk Råds sessioner, viderefører rådets rekommandationer, rapporterer til Nordisk Råd om samarbejdets resultater og leder arbejdet inden for de forskellige emneområder. Samarbejdet koordineres af samarbejdsministrene, der er udpeget af det enkelte lands regering. Ministerrådet træder sammen i forskellige sammensætninger - afhængigt af hvilke spørgsmål, der skal behandles.

Nordisk Råd

blev oprettet i 1952 som et samarbejdsorgan mellem de folkevalgte forsamlinger og regeringer i Danmark, Island, Norge og Sverige. Finland indtrådte i 1955. Færøernes, Grønlands og Ålands delegationer indgår i henholdsvis Danmarks Riges og Finlands delegationer. Rådet består af 87 medlemmer. Nordisk Råd er initiativtagende og rådgivende og har kontrollerende opgaver i det nordiske samarbejde. Nordisk Råds organer er plenarforsamlingen, præsidiets og udvalgene.

Innhold

Innhold	5
Förord.....	7
Sammendrag.....	9
1 Arbejdskraftmobilitet mellem Danmark og Norge	11
2 Statistikbyråernas förutsättningar	13
3 Mobilitet fra Danmark til Norge	15
3.1. Alder	16
3.2 Utdanning.....	16
3.3 Næring.....	18
3.4 Sektor	19
3.5 Føderegion	20
3.6 Regionale fordelinger	21
3.7 Lønnsommer	22
3.8 Næring.....	23
4 Mobilitet fra Norge til Danmark	27
Bilaga 1 Metodbeskrivning	37
Personnummer och matchning.....	37
Sekretess	38
Sambearbetning av registerinformation.....	38
Steg 1. Identifisering av eventuella arbetspendlare.....	38
Steg 2. Utlämnande av bakgrunds- och arbetsmarknadsdata data från det eventuella bostadslandet (land B).....	38
Steg 3. Komplettering med data från arbetslandet (land A)	38
Steg 4. Ett komplett material sänds åter till bostadslandet (land B).....	38
Löntagare med inkomst i annat land.....	39
Arbetspendlare över riksgräns, klassificering.....	39

Förord

Sedan mer än femtio år har det funnits ambitioner inom det nordiska samarbetet att utveckla förutsättningar för en väl fungerande nordisk arbetsmarknad. En del i detta arbete har varit att förbättra kunskapen om hur rörlighet och samverkan ser ut på den nordiska arbetsmarknaden. De statistiska redovisningar med nordiskt perspektiv som hittills presenterats har i huvudsak byggts på sammanställningar av befintliga nationella data. Med projektet "Nordisk pendlingskarta" har fyra nordiska statistikmyndigheter fått möjlighet att sambearbeta data. Syftet med samarbetet har varit att beskriva den gränsöverskridande arbetsmarknaden under 2001. Utbyte av material mellan myndigheterna har föregåtts av en särskild prövning i varje land.

Resultaten redovisas på nationell, regional och kommunal nivå. Därmed beskrivs även rörligheten inom de nordiska gränsregionerna. Tidigare har gränsöverskridande statistik om arbetspendling endast redovisats för Öresundsregionen. Detta är första gången en samlad redovisning nu presenteras.

Projektet *Nordisk pendlingskarta 2001* genomförs i samverkan mellan Danmarks Statistik, Statistiska Centralbyrån i Sverige, Statistisk sentralbyrå i Norge och Statistikcentralen i Finland. Projektet omfattar fem delavsnitt avseende pendling mellan Norge och Sverige, Danmark och Norge, Danmark och Sverige, Sverige och Finland samt Norge och Finland. Resultaten kommer att sammanfattas i en slutrapport.

Arbetet med metoder, beräkningar och redovisningar i denna rapport av pendling mellan Danmark och Norge har utförts av Björn Mathisen och Ahmed Muhammed vid Statistisk sentralbyrå samt Pernille Stender ved Danmarks Statistik. Berndt Hermansson vid Statistiska centralbyrån i Örebro har varit koordinator för projektet.

För finansiering av projektet samt för tryck och distribution av rapporten svarar Nordiska Ministerrådet.

Sammendrag

En beskrivelse af hvorledes de nationale arbejdsmarkeder fungerer, kan foregå ved eksempelvis at opgøre;

antallet af erhvervspendlere

antallet af løntagere med lønindkomst i nabolandet

lønsummerne for løntagere og erhvervspendlere

antallet af studerende

antallet af flytninger mellem landene

I denne rapport opgøres bevægelserne mellem det danske og det norske arbejdsmarked via antallet af erhvervspendlere over grænsen, antallet af løntagere med lønindkomst i nabolandet samt den totale lønsum for løntagere og erhvervspendlere.

Erhvervspendlerne har deres primære lønindkomst i nabolandet og udgør en delmængde af løntagerne. Metoden, der anvendes til at identificere personerne, tager ikke hensyn til de flytninger, som kan være foregået i løbet af året, hvilket kan indebære at erhvervspendlingen overvurderes. Der kan læses mere herom i metodeafsnittet.

Formålet med opgørelsen af lønsummerne er at give et billede af hvad de grænseoverskridende aktiviteters økonomiske betydning er. Det danske og norske skatte- og lønsystem er ikke ens. Derfor kan der ikke drages konklusioner om den enkelte persons forbrugsmuligheder eller levestandard, hvilket heller ikke er formålet med opgørelserne.

3.701 personer med bopæl i enten Norge eller Danmark havde lønindkomst i nabolandet i året 2001. Af disse havde 2.275 (61 pct.) bopæl i Norge og 1.426 (39 pct.) havde bopæl i Danmark. De 2.275 løntagere der havde bopæl i Norge tjente 302 mill. NKK i Danmark, mens de 1.426 løntagere med bopæl i Danmark tjente 155 mill. NKK i Norge. Det betyder at løntagerne med bopæl i Norge i gennemsnit tjente mere i Danmark end løntagerne med bopæl i Danmark gjorde i Norge.

Der er 1.251 personer, der har deres hovedbeskæftigelse i nabolandet. Af disse har 798 (64 pct.) bopæl i Norge, mens 453 (36 pct.) har bopæl i Danmark. De 798 erhvervs-
pendlere med bopæl i Norge tjente 181 mill. NKK i Danmark, mens de 453 erhvervs-
pendlere med bopæl i Danmark tjente 104 mill. NKK i Norge. Det betyder, at erhvervs-
pendlerne tjente nogenlunde det samme i nabolandet uanset om de havde bopæl i Norge
eller i Danmark.

Såvel løntagerne som erhvervspendlerne har ofte lønindkomst i deres bopælsland. Løntagerne med bopæl i Norge tjente 222 mill. NKK i Norge, mens løntagerne med bopæl i Danmark tjente 328 mill. NKK i Danmark. Hermed tjente løntagerne med bopæl i Danmark faktisk mere i Danmark end de gjorde i Norge. Erhvervs-
pendlerne tjente naturligt nok mindre end løntagerne i deres bopælsland, da de netop havde deres
hovedbeskæftigelse i nabolandet. Erhvervs-
pendlerne med bopæl i Norge tjente 23 mill.

i Norge, mens erhvervspendlerne med bopæl i Danmark tjente 24 mill. i Danmark. Med andre ord var der ikke stor forskel på, i hvor høj grad erhvervspendlerne havde supplerende lønindkomst i bopælslandet.

Tabell 1. Personer bosatt i Danmark med utbetalt kontantlønn i Norge och Personer bosatt i Norge med kontantlønn i Danmark 2001. NKK

Folkbok- førings- land	Totalt antal med in- komst i det andra landet	deras				därav antal arbetspendlare över riksgräns	deras			
		löne- summa i Norge, mkr	genom- snittliga löneinkomst i Norge	löne- summa i Danmar mkr	genom- snittliga löneinkomst i Danmark		löne- summa i Norge, mkr	genom- snittliga löneinkomst i Norge	löne- summa i Danmark, mkr	genom- snittliga löneinkomst i Danmark
Danmark	1.426	155	109.166	328	230.465	453	104	229.839	24	53.704
Norge	2.275	222	97.651	302	132.683	798	23	28.568	181	226.594

1 Arbejdskraftmobilitet mellem Danmark og Norge

Mobiliteten mellem nationale arbejdsmarkeder kan beskrives ud fra forskellige indikatorer;

- lønindkomster
- antallet af løntagere
- antallet af erhvervspendlere
- antallet af studerende der pendler
- antallet af flyttere

Projektet Nordisk pendlingskort tager udgangspunkt i et arbejdsmarkeds- og mobilitetsperspektiv, dvs. at mobiliteten relaterer sig til beskæftigelse. Denne rapport opgør antallet af personer med bopæl i Danmark og i Norge, der i løbet af 2001 havde lønindkomst i nabolandet. Desuden opgøres hvilke af disse personer, der er erhvervspendlere over landegrænsen. Opgørelsen omfatter også lønsummer. Desuden indgår diverse baggrundoplysninger såsom køn, alder, føde-region, uddannelsesniveau, erhverv og sektor.

1.2 Populationsafgrænsning

Datagrundlaget for opgørelsen er oplysningssedlerne (navn på norsk) som arbejdsgiverne udfylder for personer, der har udbetalt løn til i løbet af året. Skattemyndighederne i Danmark og Norge har ens systemer på dette område. Populationen består derfor af personer, der har fået udbetalt løn i 2001 fra en arbejdsgiver i nabolandet.

Følgende grupper indgår ikke i opgørelsen;

- personer som ex. arbejder for et dansk selskab i Norge og som får udbetalt sin løn fra det danske selskab. Oplysningssedlen indberettes i dette tilfælde til de danske skattemyndigheder.
- selvstændige som arbejder i nabolandet, idet der ikke eksisterer en oplysningsseddel for disse personer.

Løntagere/lønstakere er personer, der har haft lønindkomst i nabolandet i 2001.

Erhvervspendlere/pendlere er personer, der er beskæftiget i nabolandet ultimo november 2001 og som har haft sin største lønindkomst i nabolandet.

2 Statistikbyråernas förutsättningar

Genom att statistiksystemen i de nordiska länderna till stora delar är registerbaserade finns förutsättningar för att framställa regional pendlingsstatistik över riksgräns. Det innebär inte att det har varit enkelt att hitta lösningar för att sambearbeta material från de olika länderna. Varje land har sin uppläggning av statistiken och skillnaderna har blivit tydliga i detta samarbete. Olikheterna har dock varit möjliga att hantera.

Någon särskild datainsamling har inte gjorts för att kunna genomföra projektet. Underlaget utgörs helt av de administrativa data som finns tillgängliga i respektive land. De uppgifter som används för att definiera de två huvudpopulationer som ingår i undersökningen består främst av de kontrolluppgifter som arbetsgivarna lämnar till skattemyndigheterna och av uppgifter från de centrala befolkningsregistren.

Personnumret är vanligtvis nyckeln till att sambearbeta individuppgifter från olika register. I det här sammanhanget är detta inte möjligt eftersom det saknas ett gemensamt nordiskt personnummer. Utbytet av material har omfattat födelseår, -månad och -dag, löpnummer och namn på de inkomsttagare i Norge som inte är folkbokförda i Norge och på motsvarande sätt för de inkomsttagare i Danmark som inte är folkbokförda i Danmark. Genom att sambearbeta uppgifter om födelseuppgifterna och namn har sedan de aktuella personerna kunnat identifieras i det mottagande landet.

Projektet Nordisk pendlingskarta berör inte den nationella officiella sysselsättningsstatistiken. I denna finns en underskattning av dels antalet personer som har förvärvsarbete i landet (dagbefolkning), dels av antalet förvärvsarbetande personer som är folkbokförda i landet (nattbefolkning).

3 Mobilitet fra Danmark til Norge

Dette avsnittet beskriver arbeidskraftsstrømmene av personer med Danmark som registrert bostedsland og Norge som arbeidsstedsland. Det vil si at de har deler av eller hele sin lønnsinntekt i Norge.

I framstillingen brukes to sentrale avgrensninger. Personer med registrert lønnsinntekt i Norge og personer som er arbeidspendler over riksgrensen. Den siste gruppen er undergruppe av den første og er ut fra tidligere nevnte kriterier definert til å ha sitt hovedarbeidsforhold i Norge på det aktuelle tidspunkt.

Tabell 2. Personer bosatt i Danmark med utbetalt kontantlønn i Norge 2001. NOK

	Antall	Samlet	Gjennom-	Samlet	Gjennom-
		utbetalt	snittlig	utbetalt	snittlig
		kontantlønn i	kontantlønn	kontantlønn i	kontantlønn
		Norge mill.	utbetalt i	Danmark mill.	utbetalt i
		kroner	Norge	kroner	Danmark
Lønnstakere	1 426	155	109 166	328	230 465
Derav pendlere over riksgrensen	453	104	229 839	24	53 704

Opplysninger om lønnsutbetalinger er hentet fra Lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO) fra Skattedirektoratet. Kontantlønn er summen av alle kontantytelser som blir utbetalt til arbeidstakeren i løpet av et kalenderår. Størrelsen på kontantlønnen over et år vil avhenge av både lønnsatsen per time og hvor mye en person arbeidet dette året. Omfanget av arbeidet vil videre avhenge av arbeidstiden er uke og hvor mange uker personen har arbeidet. Når vi i det følgende sammenligner lønnsutbetalinger mellom ulike grupper sammenligner vi altså grupper ut fra hvor mye inntekt i form av kontantlønn de har fått utbetalt over et år. Oftest vil store forskjeller i denne størrelsen mer avspeile ulik arbeidstid enn ulik lønnsats.

Vi bruker medianlønn som begrep. Dette uttrykker en gjennomsnittlig lønnssum. Når vi fordeler alle lønnstakerne etter størrelsen på lønnssummen de har fått utbetalt, er medianlønnen lønnssummen til den personen "som ligger midt i", dvs. som har like mange personer med høyere lønn over seg som personer med lavere lønn under seg.

3.1. Alder

Blant hele gruppen bosatt i Danmark med lønnsinntekt i Norge finner vi betydelig flere menn enn kvinner. De har en lavere gjennomsnittsalder enn blant lønnstakere i Norge generelt. Kvinnene er yngre enn mennene. Hovedvekten av mennene er mellom 25 og 44 mens kvinnene ligger mellom 20 og 34. Denne aldersforskjellen mellom kjønnene forsterker seg for gruppen som er definert som pendlere over riksgrense. Videre er det blant de som er pendlere nesten tre ganger så mange menn som kvinner.

Tabell 3a. Bosatte i Danmark med lønnsinntekt i Norge etter alder og kjønn. 2001

Alder	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
15-19	14	28	42	4	10	14
20-24	78	91	169	25	41	66
25-34	180	155	335	61	46	107
35-44	227	133	360	81	19	100
45-54	188	110	298	69	19	88
55-59	87	41	128	29	10	39
60+	74	20	94	31	8	39
Alle	848	578	1 426	300	153	453

Medianlønn for alle lønnstakerne er 48 060 NOK. Menn i slutten av 50-årene har mest utbetalt, mens de kvinnene med mest utbetalt er de over seksti. Blant de som er definert som pendlere over riksgrensen er medianlønnen betydelig større. De har en medianlønn som er over tre ganger så stor som den for alle bosatte i Danmark med lønnsinntekt i Norge. Det har trolig sammenheng med at de i større grad er i fullt arbeid i Norge.

Tabell 3b. Medianlønn for lønnstakere og pendlere etter alder 2001. NOK

Alder	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
15-19	17 340	25 359	20 890	39 250	35 556	35 556
20-24	42 193	40 107	40 488	65 880	66 247	66 063
25-34	72 288	27 746	43 269	156 398	56 187	127 611
35-44	68 062	32 824	50 700	208 873	276 201	219 192
45-54	64 087	34 793	51 690	232 919	258 111	234 406
55-59	83 630	38 550	72 841	300 204	240 023	274 623
60+	82 305	46 222	69 140	166 775	251 323	166 775
Alle	61 901	32 525	48 060	182 912	78 696	150 579

3.2 Utdanning

Utdanningsnivå er inndelt i tre hovedgrupper. Inndelingen bygger på ISCED 97. Gruppe en omfatter grunnskoleutdanning, gruppe to treårig videregående og gruppe tre alle nivåer av høyere utdanning. Gruppe ni omfatter de med uoppgitt utdanningsnivå.

De aller fleste bosatte i Danmark med lønnsinntekt i Norge hadde videregående eller høyere utdanning. Den største gruppen av mennene hadde videregående som høyeste utdanning, mens et klart flertall av kvinnene hadde høyere utdanning. En betydelig større andel av kvinnene enn av mennene hadde høyere utdanning. Grupperer vi alle etter utdanningsnivå er det størst forskjell mellom kjønnene blant de med ingen videregående utdanning. Der er mennene klart overrepresentert.

Tabell 4a. Antall lønnstakere og pendlere etter utdanningsnivå 2001.

Utdanningsnivå	Lønnstakere		Pendlere			
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
1	147	40	187	66	17	83
2	359	141	500	147	49	196
3	299	323	622	73	49	122
9	43	74	117	14	38	52
Totalt	848	578	1 426	300	153	453

Ser vi kun på gruppen pendlere over riksgrensen er den største forskjellen at kvinnene her har jamt over lavere utdanning.

Medianlønnen var blant alle lønnstakerene klart høyest for de som hadde videregående som høyeste fullførte utdanning. Lavest var den for de med utdanning utover videregående. Medianlønnen for menn er dobbelt så høy som den for kvinner.

Dette mønsteret i fordeling på utdanningsnivå går ikke igjen blant pendlere over riksgrensen. Her er det de med høyest utdanning som har mest lønn utbetalt og de med lavest utdanning som tjener minst. Forskjellen mellom kjønnene er omtrent den samme.

Medianlønnen var blant alle lønnstakerene høyest blant de som ikke hadde høyere utdanning. Den var betydelig lavere for de med høyere utdanning. Medianlønnen for menn var omlag dobbelt så høy som den for kvinner.

Dette mønsteret i fordeling på utdanningsnivå går ikke igjen blant pendlere over riksgrensen. Her er det en klar sammenheng mellom høy utdanning og utbetalt lønn. Forskjellen mellom kjønnene var litt større.

Tabell 4b. Medianlønn for lønnstakere og pendlere etter utdanningsnivå 2001. NOK

Utdanningsnivå	Lønnstakere		Pendlere			
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
1	64 695	42 267	58 276	126 443	63 434	113 091
2	78 856	31 854	60 749	196 799	66 582	156 190
3	50 657	31 304	39 136	232 740	223 968	232 265
9	41 504	41 194	41 504	143 450	48 672	55 486
Alle	61 901	32 525	48 060	182 912	78 696	150 579

3.3 Næring

Næringsfordelingen fremstilles etter den internasjonale standarden NACE. I de norske tabellene har vi valgt å skille ut utvinning av råolje og naturgass som et eget punkt da denne næringen er spesielt interessant i det norske arbeidslivet.

Tabell 5a. Antall lønnstakere og pendlere etter næring 2001.

Næring	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
01-05 Jorbruk, skogbruk og fiske	5	4	9	2	3	5
10,12-37 Industri og bergvervdrift	75	11	86	33	7	40
11 Utvinning av råolje og naturgass	85	3	88	42	2	44
40-41,90 Kraft-og vannforsyning, avfall
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	187	5	192	91	3	94
50-64 Varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon	86	129	215	33	58	91
65-74 Finansiell- og forretningstjenesteyting, eiendomsdrift	161	114	275	45	17	62
75 Offentlig administrasjon, forsvar, trykdeordning	140	124	264	20	19	39
80 Undervisning	7	10	17	5	4	9
85 Helse- og sosialtjenester	42	121	163	13	25	38
92 Kulturell og annen personlig tjenesteyting, sport	15	14	29	3	2	5
91 Interesseorganisasjoner	2	4	6	3
95 Lønnet arbeid i private husholdninger
Uoppgitt	42	38	80	12	11	23
I alt	848	578	1426	300	153	453

Den største forekomsten av lønnstakere registrert bosatt i Danmark var det i næringene finansiell- og foretningmessig tjenesteyting samt offentlig administrasjon. Flest menn jobbet i Bygg- og anlegg. Her er det nesten ingen kvinner. Kvinnene derimot er i klart flertal innen helse- og sosiale tjenester.

Menn som er definert som pendlere var i større grad konsentrert om næringene bygg- og anlegg, oljeutvinning og finansiell- og foretningmessig tjenesteyting. Kvinnene som pendler er mer konsentrert om varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon og jobber i betydelig mindre grad i helse- og sosial.

Tabell 5b. Medianlønn etter næringsgren 2001.

Næring	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
01-05 Jorbruk, skogbruk og fiske	43 016	23 427	25 614	238 894	25 614	25 614
10,12-37 Industri og bergvervdrift	72 453	44 265	70 688	141 916	44 265	135 242
11 Utvinning av råolje og naturgass	148 858	913 664	149 719	452 617	959 163	494 356
40-41,90 Kraft- og vannforsyning, avfall	75 000
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	90 209	43 768	89 588	169 516	43 768	167 010
50-64 Varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon	52 763	49 934	50 325	143 812	79 207	82 348
65-74 Finansell- og forretningstjenesteyting, eiendomsdrift	63 059	19 127	40 483	219 916	123 888	209 074
75 Offentlig administrasjon, forsvar, trygdeordning	28 015	23 291	24 843	70 983	55 524	55 524
80 Undervisning	81 294	54 309	80 950	184 304	144 680	184 304
85 Helse- og sosialtjenester	77 007	31 855	41 844	234 141	73 386	108 694
92 Kulturell og annen personlig tjenesteyting, sport	18 266	56 345	23 802	78 062	143 181	78 062
91 Interesseorganisasjoner	63 109	40 612	43 634	41 852	149 544	41 852
95 Lønnet arbeid i private husholdninger	17 306
Uoppgitt	83 252	76 695	79 489	240 539	386 234	264 171
I alt	61 901	32 525	48 060	182 912	78 696	150 579

Medianlønn for hele gruppen var klart høyest i oljenæringen. Dette gjaldt både for menn og kvinner. Men man må merke seg at den høye medianlønnen for kvinner baserer seg på et meget lavt antall individer. Uten om denne næringen henter mennene mest lønn ut innen bygg- og anlegg og kvinnene mest innen kultur og sport.

Blant pendlerne blir den høye utbetalte kontantlønnen i oljenæringen enda mer markert.

3.4 Sektor

Dette avsnittet beskriver fordelingen av arbeid utført i offentlige forvaltning og i det private næringslivet. Offentlig eide foretak er inkludert i den sistnevnte kategorien. Telenor og Posten er eksempler på offentlig eide foretak.

I underkant av 30 prosent av lønnstakerene bosatt i Danmark med lønnsinntekt i Norge er knyttet til offentlig forvaltning. Menn er i mindre grad enn kvinner i det offentlige.

Blant pendlerne over riksgrensen er andelen i det offentlige kun rundt 15 prosent.

Tabell 6a. Antall lønnstakere og pendlere etter sektor 2001.

Sektor	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
Offentlig forvaltning	184	213	397	35	37	72
Næringslivet inkludert offentlig eide foretak	607	352	959	253	114	367
Uoppgitt	57	13	70	12	2	14
I alt	848	578	1 426	300	153	453

Personer som er registrert bosatt i Danmark og har lønnsinntekt i Norge hadde en høyere medianlønn i næringslivet enn innen offentlig forvaltning. Dette gjaldt både menn og kvinner. Men forskjellen var minimal for kvinner.

Blant kvinner som er definert som pendlere derimot er medianlønnen høyere innen offentlig forvaltning enn i næringslivet. Menn om pendler over riksgrensen har mer utbetalt i det private.

Tabell 6b. Medianlønn for lønnstakere og pendlere etter sektor 2001. NOK

Sektor	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
Offentlig forvaltning	35 143	31 304	33 290	149 135	90 506	109 060
Næringslivet inkludert offentlig eide foretak	72 779	32 217	55 821	186 257	77 676	155 845
Uoppgitt	72 453	90 861	72 630	211 377	143 351	211 377
I alt	61 901	32 525	48 061	182 913	78 696	150 579

3.5 Føderegion

Av de 1426 personene som var registrert bosatt i Danmark og hadde registrert lønnsinntekt i Norge i 2001 var 116 eller rundt 8 prosent født i Norge. Vi tar altså ikke utgangspunkt i hvilke statsborgerskap personene hadde.

Den klart største andelen er født i Danmark (85 prosent), og foruten de som er født i Norge og Danmark er det en andel på 7 prosent med diverse andre fødeland.

I gruppen pendlerne over riksgrensen er det en større andel norskfødte (13 prosent). Den mest markante forskjellen er at blant disse er en betydelig større andel kvinner danskfødte (28 prosent). Altså er de født i Danmark, registrert bosatt i Danmark men med hovedarbeidsforhold i Norge.

Tabell 7a. Lønnstakere og pendlere etter føderegion 2001.

Føderegion	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
Norge	25	91	116	14	43	57
Danmark	758	448	1 206	269	101	370
Andre	65	39	104	17	9	26
I alt	848	578	1426	300	153	453

For hele gruppen lønnstakere var median lønnsutbetaling litt større for de født i Danmark enn de født i Norge. Ser vi på de kjønnsfordelte tallene for lønnstakere ser vi at både kvinner og menn med fødeland Norge faktisk har utbetalt mer i Norge enn de med fødeland Danmark. Dette kommer av at antallet menn med fødeland Norge er relativt lavt.

Ser vi kun på gruppen pendlere over riksgrensen er det en betydelig høyere medianlønn til personer født i Danmark enn personer født i Norge.

Tabell 7b. Medianlønn for lønnstakere og pendlere etter føderregion 2001. NOK

Føderregion	Lønnstakere		Pendlere			
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
Norge	70 880	34 381	43 059	183 480	64 398	70 880
Danmark	62 339	31 928	48 538	183 064	85 003	162 000
Andre	51 971	33 365	47 731	180 441	305 502	194 657
I alt	61901	32525	48061	182913	78696	150579

3.6 Regionale fordelinger

I motsetning til Sverige-Norge har som kjent ikke Danmark-Norge en felles landegrense. I den grad man skulle kunne snakke om 'grenseregioner' måtte det i så fall være knyttet til kommunikasjons- og transportknutepunkt. Tallmaterialet i denne studien taler ikke for at en slik definisjon vil være meningsfylt.

Lønnstakere

1426 personer registrert bosatt i Danmark hadde i løpet av året 2001 utbetalt kontantlønn i Norge. I overkant av 40 prosent av disse er bosatt i København og Sjælland forøvrig. Fordelt på arbeidsstedsfylke i Norge ser vi en relativt jevn fordeling utover fastlandsnorge med litt større tyngde i Oslo. Men den klart største gruppen hentet sin lønn fra kontinentalsokkelen. De utgjorde 34 prosent av alle som hadde lønn utbetalt i Norge.

Tabell 8. Antall bosatte i Danmark med lønnsinntekt i Norge 2001 fordelt etter bostedsamt.

Bostedsamt	Antall lønnstakere	derav pendlere	Andel pendlere
Sjælland/Bornholm	576	146	25,3
Fyn	164	46	28
Syd og midtjylland	449	167	37,2
Viborg amt	61	21	34,4
Nordjyllands amt	176	73	41,5
I alt	1 426	453	31,8

Pendlere over riksgrensen

Av de 453 personene klasifisert som pendlere over riksgrensen bodde 146 personer eller rundt 32 prosent i Sjælland. 167 personer eller rundt 37 prosent bodde i Syd og midtjylland.

Av pendlerene arbeidet kun 23 prosent i Oslo og Akershus. 31 prosent av sysselsatt på kontinentalsokkelen. Som en andel av alle med lønnsinntekt i Norge var Rogaland det fylket med størst andel pendlere med 51 prosent. En stor andel av den oljerelaterte virksomheten i Norge er lokalisert der.

Tabell 9. Antall bosatte i Danmark med lønnsinntekt i Norge 2001 fordelt etter arbeidsfylke.

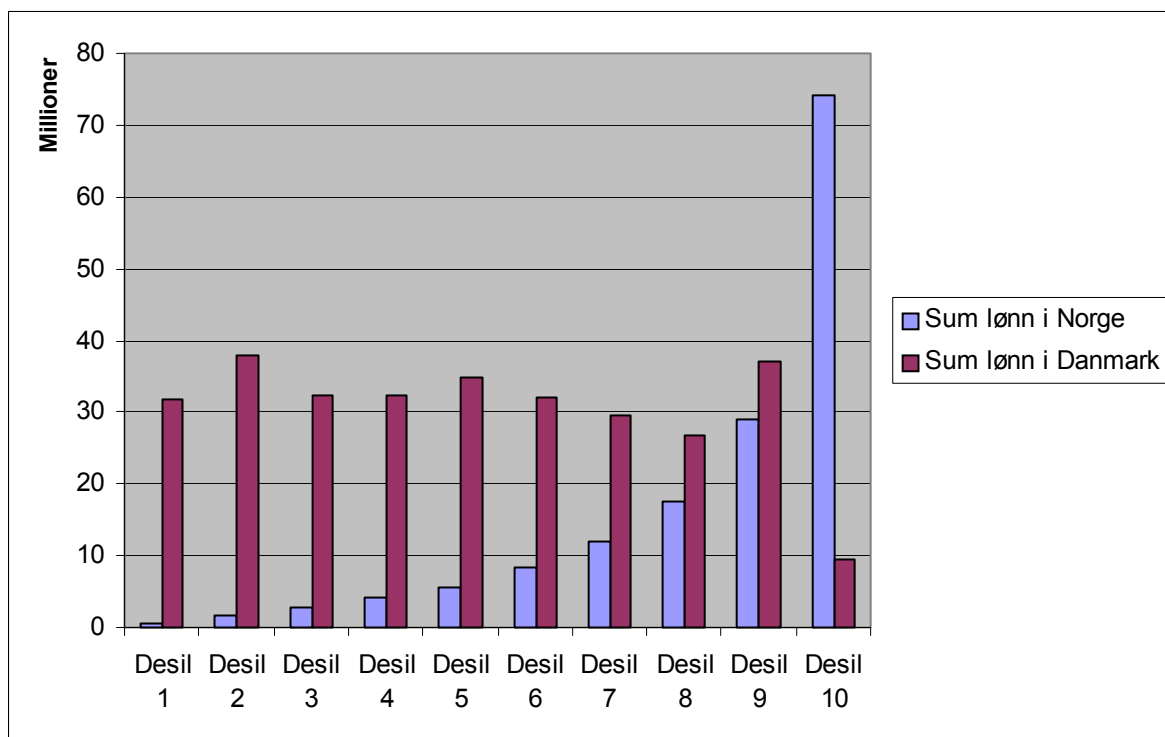
Arbeidsfylke	Antall	derav	Andel
	lønnstakere	pendlere	pendlere
01 Østfold	30	13	43,3
02 Akershus	97	38	39,2
03 Oslo	172	68	39,5
04 Hedmark	42	9	21,4
05 Oppland	49	10	20,4
06 Buskerud	79	31	39,2
07 Vestfold	21	3	14,3
08 Telemark	26	7	26,9
09 Aust-Agder	14	5	35,7
10 Vest-Agder	31	9	29
11 Rogaland	63	32	50,8
12 Hordaland	78	18	23,1
14 Sogn og Fjordane	41	10	24,4
15 Møre og Romsdal	38	4	10,5
16 Sør-Trøndelag	39	15	38,5
17 Nord-Trøndelag	11	5	45,5
18 Nordland	50	13	26
19 Troms	36	14	38,9
20 Finnmark	23	9	39,1
21 Svalbard
23 Kontinentalsokkelen	485	140	28,9
I alt	1 426	453	31,8

3.7 Lønnsommer

Blant personene bosatt i Danmark med kontantlønn utbetalt i Norge i løpet av 2001 hadde 62 prosent en høyere kontantlønn utbetalt i hjemlandet. Altså har et flertall større inntekt fra arbeid hjemme i Danmark.

Figuren under viser summen av lønnstakerenes kontantlønn fordelt på desiler av lønnstakere. De 10 prosentene av lønnstakerne som hadde mest utbetalt i Norge hadde tilsammen utbetalt over 74 millioner kroner i Norge mens de hadde i underkant av 9,5 millioner utbetalt i Danmark. Kun i den øverste desilen er sum av utbetalt kontantlønn størst i Norge. Andelen definert som pendlere over riksgrense og med sitt hovedarbeidsforhold i Norge er betydelig lavere enn for bosatte i Sverige med lønnsinntekt i Norge.

Diagram 1. Lønnsommer fordelt etter desiler av lønnstakere. 2001.

3.8 Næring

Tabell 10. Lønnsommer fordelt på kjønn og næring. NOK. 2001.

Næring	Lønnstakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
01-05 Jorbruk, skogbruk og fiske	591 753	161 058	752 811	477 788	139 817	617 605
10,12-37 Industri og bergverksdrift	8 894 957	1 281 037	10 175 994	6 372 923	1 111 395	7 484 318
11 Utvinning av råolje og naturgass	20 572 556	2 007 818	22 580 374	18 136 752	1 918 325	20 055 077
40-41,90 Kraft- og vannforsyning, avfall	75 000		75 000			
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	23 191 779	367 003	23 558 782	17 120 501	238 780	17 359 281
50-64 Varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon	8 641 959	9 006 444	17 648 403	5 293 882	6 115 552	11 409 434
65-74 Finansell- og forretningstjenesteyting, eiendomsdrift	23 101 604	6 458 523	29 560 127	16 592 633	2 563 373	19 156 006
75 Offentlig administrasjon, forsvar, trygdeordning	8 453 699	5 496 529	13 950 228	2 922 946	2 200 520	5 123 466
80 Undervisning	1 564 513	1 080 691	2 645 204	1 435 266	746 657	2 181 923
85 Helse- og sosialtjenester	9 588 984	11 482 682	21 071 666	7 308 098	5 456 711	12 764 809
92 Kulturell og annen personlig tjenesteyting, sport	589 613	1 418 289	2 007 902	323 830	286 362	610 192
91 Interesseorganisasjoner	126 218	380 313	506 531	41 852	299 089	340 941
95 Lønnet arbeid i private husholdninger		17 306	17 306			
Uoppgitt	5 090 021	6 030 548	11 120 569	2 886 846	4 127 391	7 014 237
I alt	110 482 657	45 188 240	155 670 897	78 913 317	25 203 972	104 117 289

Fordelingen av lønnsommene på næring viser at den største næringen er finansiell- og foretningmessig tjenesteyting tett fulgt av utvinning av råolje og naturgass, bygg- og anleggsvirksomhet samt helse- og sosialtjenester. Det er viktig å merke seg at en

underkategori av finansiell- og foretningmessig tjenesteyting er næringen utleie av arbeidskraft. Det faktiske arbeidet utført i denne næringen vil i praksis egentlig høre inn under andre næringer.

Forskjellen på næringsfordeling mellom kjønnene er meget stor. Særlig innen bygg og anlegg og med motsatt fortegn innen helse- og sosialtjenester. Den største lønnsammen for kvinner er innen helse- og sosiale tjenester etterfulgt av varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon.

Tabell 11. Lønnsammen fordelt på kjønn og næring. Prosent. 2001.

Næring	Lønnsakere			Pendlere		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
01-05 Jorbruk, skogbruk og fiske	1	0	0	1	1	1
10,12-37 Industri og bergversdrift	8	3	7	8	4	7
11 Utvinning av råolje og naturgass	19	4	15	23	8	19
40-41,90 Kraft- og vannforsyning, avfall	0	0	0	0	0	0
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	21	1	15	22	1	17
50-64 Varehandel, hotell- og restaurant, transport og kommunikasjon	8	20	11	7	24	11
65-74 Finansiell- og foretningstjenesteyting, eiendomsdrift	21	14	19	21	10	18
75 Offentlig administrasjon, forsvar, trykdeordning	8	12	9	4	9	5
80 Undervisning	1	2	2	2	3	2
85 Helse- og sosialtjenester	9	25	14	9	22	12
92 Kulturell og annen personlig tjenesteyting, sport	1	3	1	0	1	1
91 Interesseorganisasjoner	0	1	0	0	1	0
95 Lønnet arbeid i private husholdninger	0	0	0	0	0	0
Uoppgitt	5	13	7	4	16	7
I alt	71	29	100	76	24	100

Regional fordeling av lønnsammen

I overkant av 40 prosent av den registrerte utbetalt kontantlønnen i Norge til personer registrert bosatt i Danmark er utbetalt fra kontinentalsokkelen. 18 prosent kom fra Oslo/Akershus og 8 prosent fra Rogaland. Resten var fordelt relativt jevnt utover landet.

Omtrent to like store andeler på rundt 36 prosent av den utbetalte kontantlønnen fra Norge hentes til henholdsvis Sjælland og til Syd og midtjylland. 13 prosent hentes til Nordjyllands amt.

Tabell 12. Lønnsammen fordelt etter bostedsamt i Danmark og arbeidsfylke i Norge. NOK og prosent. 2001.

Bostedsamt	Lønnsom		Arbeidsfylke	Lønnsom	
i Danmark	i NOK	i %	i Norge	i NOK	i %
Sjælland/Bornholm	55 999 754	36,0	Østfold	1 988 359	1,3
Fyn	16 227 149	10,4	Akershus	9 315 891	6,0
Syd og midtjylland	57 183 867	36,7	Oslo	18 824 056	12,1
Viborg amt	5 466 806	3,5	Hedemark	3 857 629	2,5
Nordjyllands amt	20 793 322	13,4	Oppland	1 942 232	1,2
			Buskerud	7 879 732	5,1
			Vestfold	823 834	0,5
			Telemark	1 477 816	0,9
			Aust-Agder	678 229	0,4
			Vest-Agder	2 235 234	1,4
			Rogaland	12 726 320	8,2
			Hordaland	7 368 365	4,7
			Sogn og Fjordane	3 683 254	2,4
			Møre og Romsdal	2 144 234	1,4
			Sør-Trøndelag	2 606 690	1,7
			Nord-Trøndelag	2 283 784	1,5
			Nordland	5 501 309	3,5
			Troms	3 899 161	2,5
			Finnmark	2 527 226	1,6
			Svalbard	970	0,0
			Kontinentalsokkelen	63 906 573	41,1
I alt	155 670 898	100,0	I alt	155 670 898	100,0

4 Mobilitet fra Norge til Danmark

Dette afsnit beskriver mobiliteten mellem Norge og Danmark for personer med bopæl i Norge og arbejde i Danmark. Erhvervspendlere er personer der har sit hovedjob pr. ultimo november i Danmark. I det følgende anvendes løntager som begreb for personer, der har haft indkomst i løbet af 2001 i Danmark og som har bopæl i Norge pr. 31.12 2001. En delmængde af løntagerne er erhvervspendlerne.

I alt var der 2.275 personer med bopæl i Norge der havde lønindkomst i Danmark. Løntagerne havde en gennemsnitlig lønindkomst på omkring 123.000 DKK i Danmark, mens deres gennemsnitlige lønindkomst i Norge var omkring 90.000 DKK. Erhvervspendlerne havde en væsentligt højere gennemsnitlig lønindkomst i Danmark på omkring 210.000 DKK og samtidigt havde de også en væsentlig mindre gennemsnitlig lønindkomst i Norge på omkring 26.000 DKK.

Medianlønnen i Danmark ligger væsentligt under gennemsnitslønnen for både løntagerne og erhvervspendlerne vedkommende. Medianindkomsten for løntagerne er ca. 62.500 DKK, mens den gennemsnitlige lønindkomst som nævnt er omkring 123.000 DKK. Medianlønnen for erhvervspendlerne er omkring 143.000 DKK, mens den gennemsnitlige lønindkomst er omkring 210.000 DKK. Dette viser at nogle personer i begge grupper har meget høje lønindkomster i Danmark og dermed trækker den gennemsnitlige lønindkomst op i forhold til median lønindkomsten.

Tabel 13. Personer bosat i Norge med lønindkomst i Danmark 2001. DKK

	Antal		Gns.		Gns.	
	Samlet	Samlet	lønindkomst	udbetalt	lønindkomst	udbetalt
	i Danmark, mill. Kr		i Danmark	i Norge, mill. Kr	i Norge	
Løntagere	2.275	279	122.844	206	90.409	
Erhvervspendlere	798	167	209.789	21	26.450	

Mændene er i overtal blandt såvel løntagerne som erhvervspendlerne. 58 pct. af løntagerne og 64 pct. af erhvervspendlerne er mænd. Aldersmæssigt er mændene lidt ældre end kvinderne. For begge køn gælder dog, at der er flest løntagere og erhvervspendlere i aldersgruppen 25-34 år.

Tabel 14a. Bosatte i Norge med lønindkomst i Danmark efter alder og køn. 2001

Alder	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
15-19	22	58	80	4	13	17
20-24	163	269	432	44	70	114
25-34	489	388	877	160	113	273
35-44	318	136	454	147	50	197
45-54	202	69	271	99	29	128
55-59	81	18	99	37	8	45
60+	50	12	62	17	7	24
I alt	1.325	950	2.275	508	290	798

Kvindelige løntagere over 60 år har den højeste medianlønindkomst blandt de kvindelige løntagere. For de kvindelige erhvervspendlere er det kvinderne i aldersgruppen 45-54 år, der har den højeste medianlønindkomst. For mændenes vedkommende er det de 35-44 årige løntagere, der har den højeste medianlønindkomst, mens de 55-59 årige erhvervspendlere har den højeste medianlønindkomst.

De mandlige erhvervspendlere og løntagere har samlet en medianlønindkomst, der er dobbelt så høj som kvindernes.

Tabel 14b. Medianløn for løntagere og erhvervspendlere efter alder og køn 2001. DKK

Alder	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
15-19	9.185	15.931	14.191	27.577	16.307	16.307
20-24	40.625	24.950	29.212	93.792	41.251	53.523
25-34	79.466	61.491	71.858	133.235	167.790	146.525
35-44	134.414	77.739	110.445	227.397	99.053	179.762
45-54	115.856	88.850	101.732	198.362	253.911	203.495
55-59	112.880	67.469	100.000	287.761	101.200	264.712
60+	69.302	91.313	71.715	198.305	240.033	214.300
I alt	87.885	39.329	62.521	173.236	88.298	143.301

Hovedparten af løntagerne og erhvervspendlerne har en ungdoms- eller videregående uddannelse. Ungdomsuddannelserne består af de gymnasiale og de erhvervsfaglige uddannelser. Mændene har i højere grad end kvinderne en ungdomsuddannelse, mens kvinderne i højere grad har en videregående uddannelse. Blandt både løntagerne og erhvervspendlerne har en forholdsvis stor andel uoplyst uddannelse.

Tabel 15a. Antal løntagere og erhvervspendlere efter uddannelsesniveau 2001.

Uddannelse	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
1 Grundskole	101	53	154	31	18	49
2 Ungdomsuddannelser	521	367	888	189	90	279
3 Videregående uddannelse	371	391	762	121	115	236
4 Uoplyst	332	139	471	167	67	234
I alt	1.325	950	2.275	508	290	798

Medianlønindkomsten stiger med stigende uddannelsesniveau. Blandt erhvervspendlerne har såvel mænd som kvinder med en videregående uddannelse den højeste medianløn. Blandt løntagerne er medianlønnen størst for personer med uoplyst uddannelse, mens der herudover også er en stigende medianløn med et stigende uddannelsesniveau.

Tabel 15b. Medianløn for løntagere og erhvervspendlere efter uddannelsesniveau 2001. DKK

Alder	Medianløn					
	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
1 Grundskole	29.394	16.300	22.110	147.046	18.150	104.225
2 Ungdomsuddannelser	75.448	30.393	52.851	134.814	58.834	113.714
3 Videregående uddannelser	101.732	55.083	75.151	231.431	142.685	181.588
4 Uoplyst	111.822	61.421	97.072	198.362	112.928	187.320
I alt	87.885	39.329	62.521	173.236	88.298	143.301

Transportvirksomhed er den branche, hvor der er flest erhvervspendlere beskæftiget, mens sundheds- og velfærdsinstitutioner mv. er den branche, hvor der er flest løntagere beskæftiget. Det er især mændene der arbejder inden for transportvirksomhed, mens kvinderne i høj grad arbejder inden for sundheds- og velfærdsinstitutioner mv.

Tabel 16a. Antal løntagere og erhvervspendlere efter erhverv 2001.

Erhverv	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
A Landbrug, jagt og skovbrug	36	23	59	9	4	13
B Fiskeri	13	.	13	5	.	5
C Råstofudvinding	8	.	8	1	.	1
D Industri	121	50	171	32	17	49
E El-, gas, varme- og vandforsyning	3	1	4	.	.	0
F Bygge- og anlægsvirksomhed	118	4	122	27	1	28
G Handel og reparationsvirksomhed	145	111	256	55	29	84
H Hotel- og restaurationsvirksomhed	55	86	141	27	22	49
I Transportvirksomhed	309	72	381	170	36	206
J Pengeinstitutter	24	13	37	6	4	10
K Fast ejendkom, udlejning, forretningservice mv.	176	97	273	71	32	103
L Offentlig administration, forsvar og social forsikring	57	38	95	25	7	32
M Undervisning	95	101	196	33	32	65
N Sundheds- og velfærdsinstitutioner mv.	109	291	400	25	85	110
Organisationer, forlystelser, kultur mv.	55	61	116	21	21	42
Q Internationale organisationer mv.	.	.	0	.	.	0
Uoplyst	1	2	3	1	.	1
I alt	1.325	950	2.275	508	290	798

Medianlønnen for såvel løntagere som erhvervspendlere er højest inden for råstofudvinding. I denne branche arbejder der i øvrigt kun mænd og branchen beskæftiger i det hele taget kun få løntagere/erhvervspendlere. Løntagerne har også høje medianlønninger (dog kun for mændenes vedkommende) inden for el-, gas, varme- og vandforsyning (hvor der i alt kun arbejder 4 personer) og inden for pengeinstitutter, hvor også erhvervspendlerne har høje medianlønninger.

Tabel 16b. Medianløn efter erhverv 2001.

Erhverv	Medianløn			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
A Landbrug, jagt og skovbrug	22.212	9.975	18.197	52.391	63.451	53.444
B Fiskeri	22.879	.	22.879	82.185	.	82.185
C Råstofudvinding	349.077	.	349.077	383.633	.	383.633
D Industri	78.808	66.176	73.576	129.803	134.176	132.176
E El-, gas, varme- og vandforsyning	281.546	13.632	174.918	.	.	.
F Bygge- og anlægsvirksomhed	82.764	37.706	78.772	197.445	227.685	212.565
G Handel og reparationsvirksomhed	91.787	43.994	64.812	198.305	56.284	131.080
H Hotel- og restaurationsvirksomhed	38.954	25.108	27.602	86.444	35.728	46.932
I Transportvirksomhed	105.925	41.648	88.819	185.441	90.387	179.491
J Pengeinstitutter	115.001	103.363	109.259	538.774	225.975	320.554
K Fast ejendkom, udlejning, forretningservice mv.	124.197	39.423	89.589	233.124	94.533	179.155
L Offentlig administration, forsvar og social forsikring	112.120	17.834	60.543	251.034	125.715	235.011
M Undervisning	61.866	41.871	53.724	119.987	171.306	144.270
N Sundheds- og velfærdsinstitutioner mv.	91.508	48.928	60.849	160.733	117.427	127.034
Organisationer, forlystelser, kultur mv.	56.502	39.363	45.713	114.978	66.772	98.865
Q Internationale organisationer mv.
Uoplyst	254.448	35.150	55.000	254.448	.	254.448
I alt	87.885	39.329	62.521	173.236	88.298	143.301

De mandlige løntagere og erhvervspendlere er fortrinsvist ansat i den private sektor. Kvinderne er i højere grad beskæftiget i den offentlige sektor, men der er dog flest kvinder beskæftiget i den private sektor.

Tabel 17a. Antal løntagere og erhvervspendlere efter sektor 2001.

Sektor	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Offentlige sektor	274	438	712	92	124	216
Private sektor	1.051	512	1.563	416	166	582
Uoplyst	0	0	0	0	0	0
I alt	1.325	950	2.275	508	290	798

Medianlønnen for mandlige og kvindelige løntagere er meget ens, uanset om de er beskæftiget i den offentlige eller i den private sektor. Det samme gør sig gældende for de mandlige erhvervspendlere. Kvindelige erhvervspendlere i den offentlige sektor har en væsentligt højere medianløn end kvindelige erhvervspendlere, der er beskæftiget i den private sektor.

Tabel 17b. Medianløn for løntagere og erhvervspendlere efter sektor 2001. DKK

Sektor	Medianløn Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Offentlige sektor	87.729	48.820	61.038	172.621	126.557	142.899
Private sektor	87.885	36.786	64.417	173.236	65.180	143.301
Uoplyst
I alt	87.885	39.329	62.521	173.236	88.298	143.301

Mange af løntagerne og erhvervspendlerne er født i Danmark. I alt er 40 pct. af løntagerne og 41 pct. af erhvervspendlerne født i Danmark. 49 pct. af løntagerne og 46 pct. af erhvervspendlerne er født i Norge. De resterende 11-13 pct. er født uden for Danmark og Norge.

Tabel 18a. Løntagere og erhvervspendlere efter føde-region 2001.

	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Danmark	513	403	916	208	117	325
Norge	650	462	1.112	228	139	367
Andre	162	85	247	72	34	106
I alt	1.325	950	2.275	508	290	798

Generelt har personer der ikke er født i Norge eller Danmark de højeste medianlønninger. Medianlønningerne for personer født i Norge og Danmark ligger på nogenlunde samme niveau.

Tabell 18b. Medianløn for løntagere og erhvervspendlere efter føde-region 2001. DKK

	Medianløn					
	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Danmark	83.576	39.607	61.030	184.266	84.427	147.650
Norge	86.658	37.094	61.476	159.510	96.727	135.028
Andre	100.200	61.421	93.184	189.917	123.631	180.580
I alt	87.885	39.329	62.521	173.236	88.298	143.301

De fleste løntagere og erhvervspendlere er beskæftiget på et arbejdssted i Storkøbenhavn. Betragtes andelen af pendlere blandt løntagerne er denne størst for personer med arbejdssted uden for landet. Arbejdssteder der er placeret uden for landet er typisk inden for søfart.

Tabel 19. Antal bosatte i Danmark med lønindtægt i Norge 2001 fordelt efter arbejdsstedsamt.

	Løntagere	pct.	Erhvervspendlere	pct.	I alt
Storkøbenhavn	887	39	399	50	45
Frederiksborg amt	104	5	32	4	31
Roskilde amt	90	4	13	2	14
Vestsjællands amt	56	2	18	2	32
Storstrøms amt	39	2	11	1	28
Bornholm	14	1	3	0	21
Fyns amt	127	6	32	4	25
Sønderjyllands amt	85	4	28	4	33
Ribe amt	88	4	22	3	25
Vejle amt	84	4	26	3	31
Ringkøbing amt	90	4	19	2	21
Århus amt	233	10	61	8	26
Viborg amt	91	4	14	2	15
Nordjyllands amt	189	8	55	7	29
Uden for landet	98	4	65	8	66
I alt	2.275	100	798	100	35

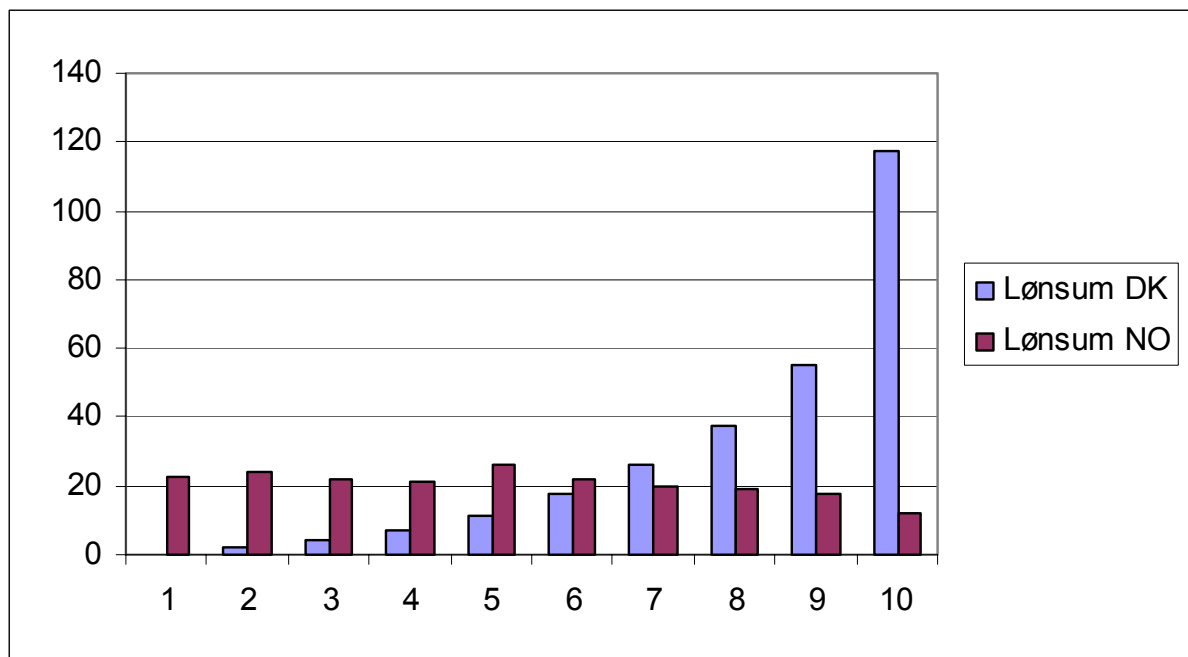
Mange af løntagerne/erhvervspendlerne er bosat i Oslo fylke eller Akershus fylke. Herudover er løntagerne/erhvervspendlerne fordelt på alle de resterende fylker.

Tabel 20. Antal bosatte i Norge med lønindkomst i Danmark 2002 fordelt efter bopælsfylke.

	Løntagere	pct.	Erhvervspendlere	pct.	Andel pendlere
Østerfold	95	4	29	4	30,5
Akershus	314	14	110	14	35,0
Oslo	579	25	198	25	34,2
Hedmark	43	2	13	2	30,2
Oppland	74	3	25	3	33,8
Buskerud	156	7	49	6	31,4
Vestfold	104	5	32	4	30,8
Telemark	106	5	43	5	40,6
Aust-Agder	43	2	13	2	30,2
Vest-Agder	69	3	20	3	29,0
Rogaland	163	7	52	7	31,9
Hordaland	169	7	63	8	37,3
Sogn og Fjordane	42	2	17	2	40,5
Møre og Romsdal	56	2	20	3	35,7
Sør-Trøndelag	84	4	36	5	42,9
Nord Trøndelag	25	1	11	1	44,0
Nordland	48	2	20	3	41,7
Troms	74	3	34	4	45,9
Finnmark	27	1	12	2	44,4
Uoplyst	4	0	1	0	25,0
I alt	2.275	100	798	100	35,1

Diagram 2 viser hvorledes lønsummen (i henholdsvis Danmark og Norge) for løntagere fordeler sig på decitiler. Som det fremgår af figuren har en stor andel af løntagerne deres højeste lønindkomst i Norge. Samtidigt fremgår det at de 10 pct., der tjener mest i Danmark, står for en stor del af lønsummen, idet 43 pct. af lønsummen udbetalt i Danmark tjenes af de 10 pct. der tjener mest.

Diagram 2. Lønsum fordelt efter deciler løntagere. 2001. DKK

De største lønsummer udbetales inden for transportvirksomhed, som også er det erhverv der beskæftiger flest. Lønsummerne for løntagere er også høje inden for sundheds- og velfærdsorganisationer mv., mens lønsummerne for erhvervspendlere er høje inden for fast ejendom, udlejning og forretningsservice mv.

Tabel 21. Lønsummer fordelt efter køn og erhverv 2001. DKK

Erhverv	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
A Landbrug, jagt og skovbrug	2.648.930	600.593	3.249.523	608.095	266.096	874.191
B Fiskeri	2.079.153	0	2.079.153	1.162.575	0	1.162.575
C Råstofudvinding	2.557.446	0	2.557.446	383.633	0	383.633
D Industri	16.741.354	5.223.450	21.964.804	8.346.407	2.850.330	11.196.737
E El-, gas, varme- og vandforsyning	948.059	13.632	961.691	0	0	0
F Bygge- og anlægsvirksomhed	13.987.665	320.444	14.308.109	6.658.122	227.685	6.885.807
G Handel og reparationsvirksomhed	24.462.243	8.530.635	32.992.878	16.785.194	3.386.825	20.172.019
H Hotel- og restaurationsvirksomhed	3.594.761	3.859.829	7.454.590	2.582.525	1.346.999	3.929.524
I Transportvirksomhed	58.503.139	6.955.085	65.458.224	48.508.875	5.061.667	53.570.542
J Pengeinstitutter	5.706.493	1.411.105	7.117.598	3.545.353	797.182	4.342.535
K Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	33.239.433	8.452.282	41.691.715	19.564.263	4.660.487	24.224.750
L Offentlig administration, forsvar og social forsikring	9.393.108	1.933.600	11.326.708	6.763.129	864.903	7.628.032
M Undervisning	9.587.131	9.140.486	18.727.617	4.427.401	5.248.921	9.676.322
N Sundheds- og velfærdsinstitutioner mv.	14.393.108	24.544.125	38.937.233	5.595.204	11.708.237	17.303.441
Organisationer, forlystelser, kultur mv.	5.748.476	4.568.940	10.317.416	3.629.324	2.178.109	5.807.433
Q Internationale organisationer mv.
Uoplyst	254.448	70.300	324.748	254.448	.	254.448
I alt	203.844.947	75.624.506	279.469.453	128.814.548	38.597.441	167.411.989

Over 50 pct. af løntagernes lønsum er tjent af løntagere med arbejdssted i Storkøbenhavn. For erhvervspendlernes vedkommende er det 59 pct. af lønsummen der er tjent på et arbejdssted i Storkøbenhavn.

Tabel 22. Lønsummer fordelt efter arbejdsstedsamt i Danmark, 2001. DKK

	Løntagere			Erhvervspendlere		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Storkøbenhavn	111.230.485	33.576.052	144.806.537	77.772.088	20.850.784	98.622.872
Frederiksborg amt	9.083.585	3.631.521	12.715.106	4.545.754	1.878.221	6.423.975
Roskilde amt	3.204.545	1.213.253	4.417.798	1.530.787	177.912	1.708.699
Vestsjællands amt	5.998.003	2.216.454	8.214.457	4.936.679	712.275	5.648.954
Storstrøms amt	2.170.530	1.503.496	3.674.026	1.008.320	741.009	1.749.329
Bornholm	581.953	160.659	742.612	274.148	32.607	306.755
Fyns amt	6.242.296	4.281.980	10.524.276	2.807.661	1.961.865	4.769.526
Sønderjyllands amt	4.958.041	3.602.755	8.560.796	2.715.331	2.032.815	4.748.146
Ribe amt	6.983.358	3.197.105	10.180.463	3.450.904	903.892	4.354.796
Vejle amt	5.698.155	2.199.698	7.897.853	3.047.057	1.168.352	4.215.409
Ringkøbing amt	3.777.950	3.489.806	7.267.756	1.450.527	474.199	1.924.726
Århus amt	11.589.929	6.870.020	18.459.949	5.192.182	2.689.359	7.881.541
Viborg amt	3.859.831	2.512.800	6.372.631	700.478	807.919	1.508.397
Nordjyllands amt	10.628.533	5.347.061	15.975.594	3.795.347	2.702.104	6.497.451
Uden for landet	17.837.753	1.821.846	19.659.599	15.587.285	1.464.128	17.051.413
I alt	203.844.947	75.624.506	279.469.453	128.814.548	38.597.441	167.411.989

Bilaga 1 Metodbeskrivning

I Sverige, Danmark, Norge och Finland finns en registerbaserad sysselsättningsstatistik som är likartat uppbyggd och kan användas för att beskriva integrationen på den nordiska arbetsmarknaden. Metoden utgår från personer som finns registrerade med inkomst i arbetslandet men som inte är folkbokförda i landet i fråga. Genom att utbyta uppgifter om dessa personer mellan två länder är det möjligt att identifiera personernas bostadsland. Resultatet blir en grupp människor som bor i ett land och har löneinkomst i ett annat. Från denna grupp kan man därefter utifrån särskilda kriterier avskilja personer som betraktas som arbetspendlare över riksgräns.

Metodmässigt finns en brist i statistiken då vi utgår från personernas bostadsland vid slutet av året och inte tar hänsyn till att flyttning kan ha skett tidigare under året. Detta kan ge en överskattning av antalet arbetspendlare. Det innebär också att en del av lönesumman kan vara utbetald när personen fortfarande bodde i samma land som lönen intjänats.

Det finns flera syften med att belysa antalet personer som arbetar i ett land och bor i ett annat:

- Mått på integrationen mellan länderna
- Rörligheten på nordisk arbetsmarknad
- Flödet av arbetsinkomster mellan länderna
- Förbättra den nationella sysselsättningsstatistiken. De personer som arbetar i ett land och bor i ett annat kommer inte med i arbetslandets statistik och redovisas som ej förvärvsarbetande i bostadslandets statistik.
- Fördjupa jämförelserna mellan de nordiska ländernas arbetsmarknader (benchmarking)

Personnummer och matchning

De nordiska länderna har väl utbyggda administrativa system för bl.a. folkbokföring och taxering. I dessa system identifieras personer med unika personnummer. Numren är olika konstruerade i de olika länderna, varför det inte utan vidare går att matcha på personnummer mellan ländernas register. Däremot finns uppgifter om födelsedatum, kön och namn registrerade i registren. Genom att kombinera dessa uppgifter är det möjligt att göra jämförelser mellan de uppgifter som finns om de aktuella personerna i båda ländernas register. Då namnregistrering kan ske på olika sätt i respektive land, t.ex. genom anorlunda stavning eller olika antal förnamn, är systemet inte helt vattentätt. Även efter manuella genomgångar där namnuppsättningar jämförs kan det hända att ett fåtal personer inte betraktas som matchande och därför inte kommer med i statistiken fast de borde ha räknats med.

Sekretess

Utlämnandeprövning ur sekretessynpunkt har skett vid respektive statistikmyndighet eller av därför särskilt utsedd funktion i landet. Vid denna prövning har värdet av att få en statistisk bild av arbetsflöden mellan de nordiska länderna och att åstadkomma en förbättrad statistik i respektive land vägts mot det faktum att materialet överlämnas till en annan nordisk statistikmyndighet. I samtliga fall utom ett har tillstånd givits för utlämning av material. Den finska lagstiftningen tillåter inte utlämnande till annat land av personuppgifter kopplade till personnummer eller annan information som gör det möjligt att identifiera personen. För att kunna genomföra projektet har därför material förts över från Sverige och bearbetningarna har fått genomföras på Statistikcentralen i Finland. Genom att total avidentifiering sker efter bearbetningarna är det i Finlands fall inte möjligt att integrera informationen om vilka som arbetspendlat över riksgräns i de nationella statistiksystemen.

För offentlig publicering gäller att resultaten redovisas i tabeller där enskilda personer inte kan identifieras.

Sambearbetning av registerinformation

Steg 1. Identifiering av eventuella arbetspendlare

Först identifieras den grupp av personer som haft ett anställningsförhållande med inkomst i arbetslandet (land A), men som inte är folkbokförda i land A den 31 december aktuellt kalenderår. För att underlätta senare steg i datautbytet kopplas ett informationslöst löpnummer till varje person. Därefter sänds ett dataset med den aktuella populationen innehållande löpnummer, födelseår, -månad och -dag samt namn till mottagande land B (bostadslandet).

Steg 2. Utlämnande av bakgrunds- och arbetsmarknadsdata data från det eventuella bostadslandet (land B)

I bostadslandet (land B) matchas födelsedatum och namn mot landets befolkningsregister för att identifiera de som är folkbokförda där. För dessa personer framställs ett dataset med demografiska uppgifter och uppgifter om ett eventuellt arbete i bostadslandet. Detta material lämnas till arbetslandet. Därmed vet man hur många personer som bor i land B och som har haft ett anställningsförhållande i land A.

Steg 3. Komplettering med data från arbetslandet (land A)

När materialet återkommer till arbetslandet kompletteras det med data om personernas arbete i arbetslandet. Därmed är det möjligt att avgöra i vilket land som personernas huvudsakliga arbete bedrivits. Utifrån dessa uppgifter fastställs vilka personer som skall klassificeras som arbetspendlare över riksgräns. Materialet kan nu användas för att framställa statistik om arbetspendling över riksgräns. Dessutom kan denna information integreras i landets nationella sysselsättningsstatistik över dagbefolkning.

Steg 4. Ett komplett material sänds åter till bostadslandet (land B)

Syftet med denna leverans är att göra det möjligt att komplettera den nationella statistiken över nattbefolkning med uppgifter om vilka personer som är sysselsatta utomlands. På så sätt kan man exempelvis redovisa en mer rättvisande förvärvsintensitet.

Löntagare med inkomst i annat land

Begreppet löntagare med inkomst i ett annat land omfattar dels de personer som klassats som arbetspendlare över riksgränsen, dels övriga löntagare med inkomst i landet. Detta begrepp ger en helhetsbild av flödet av löneinkomster över en riksgräns. I redovisningen ingår förutom antalsredovisningar av antalet personer även tabeller över lönesummor m.m.

Arbetspendlare över riksgräns, klassificering

Arbetspendlare över riksgräns är personer som är folkbokförda i ett land och har sitt arbete i ett annat land. I den svenska definitionen skall de ha haft ett lönearbete under minst 4 timmar i november månad i arbetslandet under det aktuella året. Den danska definitionen skiljer sig inte mycket från den svenska. I detta fall skall personen ha haft anställningen den sista dagen i november. Personens eventuella inkomst i hemlandet för det aktuella kalenderåret får dock inte överstiga den i arbetslandet. Antalet arbetspendlare är en delmängd av antalet löneinkomsttagare